

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY

DOBRZYŃSKO DUŻE ZA 2013 ROK

Dobrzyńsko Duże, maj 2014 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dobrzyniewo Duże za 2013 rok. Sporządzona została w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, odpadami zielonymi oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych i kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Dokument ten ma nam również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz informacji o ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Głównym celem przygotowania niniejszej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399, 1593), w którym określony został szczegółowy zakres przedmiotowej analizy.

2. Zagadnienia ogólne

Na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w 2013 roku obowiązywały dwa systemy zbiórki odpadów komunalnych. Do czasu wprowadzenia nowych regulacji prawnych tj. do 1 lipca 2013 r. istniała dowolność zawierania umów pomiędzy zainteresowanym, a podmiotem świadczącym usługę. Tak zwany *stary system* obejmował selektywną zbiórkę odpadów komunalnych z podziałem na: szkło bezbarwne, szkło kolorowe, PET i makulatura. Odbiór tych odpadów odbywał się na podstawie zawartej umowy z PHJ Gospodarka Odpadami K. Jadcowski Sp. k. oraz na zlecenia Urzędu Gminy Dobrzyniewo Duże. Pozostałe odpady komunalne zbierane były w ramach zawartych przez mieszkańców indywidualnych umów z uprawnionym do tej działalności podmiotem, w zamian za uiszczoną opłatę. Wysokość opłaty uzależniona była od ilości odebranych pojemników oraz częstotliwości zgłoszonego odbioru. Zadania te realizowane były przez następujące firmy:

1. Przedsiębiorstwo Komunalne Gospodarki Odpadami „Czyste Środowisko” Sp. z o.o., ul. Spółdzielcza 11, Studzianki, 16 - 010 Wasilków
2. Przedsiębiorstwo – Usługowo Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o., ul. Kombatantów 4, 15 -102 Białystok
3. MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15 - 590 Białystok
4. PHJ Gospodarka Odpadami K. Jadcowski Sp. k., ul. I Armii Wojska Polskiego 8 lok. 42, 15 - 103 Białystok
5. Mobilna Obsługa Przedsiębiorstw Jarosław Tarachon Spółka komandytowa, ul. Fabryczna 1 lok. 419, 15 - 482 Białystok
6. „CZYŚCIOCH” Sp. z o.o., ul. Kleeberga 20, 15 – 691 Białystok

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże obowiązuje *nowy system* gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył obowiązek na Gminę odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Głównym celem znowelizowanej ustawy jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających

biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Gmina 13 czerwca 2013 roku podpisała umowę z Przedsiębiorstwem Usługowo – Asenizacyjnym „ASTWA” Sp. z o. o. wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Dobrzyniewo Duże na okres od 1 lipca 2013 r. do 31 czerwca 2014 r..

Zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Gminy Dobrzyniewo Duże w 2012 roku nowym systemem zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Wysokość opłaty zależy od wielkości gospodarstwa domowego oraz sposobu gromadzenia i odbierania odpadów komunalnych (Tabela 2). Systemem nie zostały objęte nieruchomości niezamieszkałe m.in.: szkoły, urzędy, placówki usługowe i handlowe oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają nadal obowiązek zawarcia umów indywidualnych.

Tabela 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy w 2013 r. wg harmonogramu sporządzonego przez firmę wywozową

Odpady selektywne	Jeden raz w miesiącu
Odpady zmieszane	Dwa razy w miesiącu

Tabela 2. Zestawienie cen za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy w 2013 r. według uchwały Rady Gminy

Gospodarstwo domowe (liczba osób razem zamieszkujących i wspólnie się utrzymujących)	Stawka opłaty przy selektywnym zbieraniu [zł]	lub	Stawka opłaty przy nieselektywnym zbieraniu [zł]
Małe (do 2 osób)	10,00		30,00
Średnie (od 3 do 5 osób)	25,00		60,00
Duże (od 6 osób)	40,00		90,00

2.1. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399, 1593) na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w miejscowości Pogorzałki został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy mogą dostarczać odpady tj.: odpady zielone z pielęgnacji ogrodów i parków, zużyte baterie i akumulatory, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte opony oraz odpady budowlano – remontowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie. Punkt czynny jest jeden raz w tygodniu tj.: w sobotę od 10:00 do 16:00. Przeterminowane leki można było wrzucać do pojemników ustawionych w aptekach. Pojemniki na zużyte baterie znajdują się również w obiektach użyteczności publicznej tj.: w Urzędzie Gminy, w placówkach oświatowych i kulturalnych na terenie gminy.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach oraz do Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami w Studziankach.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Priorytetową inwestycją w 2013 roku było utworzenie i dostosowanie do potrzeb funkcjonowania Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Pogorzałkach. Na realizację wydatkowano 17 005,02 zł.

5. Liczba mieszkańców (stan na 31 grudzień 2013 r.)

- a) liczba mieszkańców zameldowanych – 8533 osób
- b) liczba złożonych deklaracji – 2321
- c) liczba osób wpisanych w deklaracji – 7988 osób
- d) ilość zebranych oświadczeń dotyczących nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy – 421
- e) w stosunku do 10 z 29 właścicieli nieruchomości zamieszkałych (którzy nie złożyli deklaracji w terminie) w dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399, 1593)

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. Gmina Dobrzyniewo Duże w 2013 roku nie podjęła działań o których mowa w art. 6, ust. 6 – 12 ww. ustawy. Działania te zostaną podjęte w 2014 roku.

6. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2013 r.

Ilość zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych wytworzonych w 2013 r. wyniosła 75 %, czyli o 19 % mniej niż w 2012 r. (94 %). W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i organizowaną w pierwszym półroczu 2013 r. zbiórką odpadów segregowanych wytworzono 6 % odpadów typu: opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne i metale, których w 2012 r. było zaledwie 1 %. W analizowanym roku ilość wytworzonych odpadów budowlano – remontowych sięgnęła 6 %, czyli o 2 % więcej niż w 2012 r. Pozostałe 13 % to odpady tj.: zużyte opony, przeterminowane leki, chemikalia, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny itp.

6.1. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy

Łączna ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże za 2013 rok wyniosła 1719,21 Mg.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Odebrane od mieszkańców		
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	9,1
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1242,6
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01,17 09 02 i 17 09 03	70,2
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	88,0

17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpowiednich materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż w 17 01 06	6,3
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	135,5
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	13,3
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,5
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	3,1
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,8
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,7
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,7
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,6
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,1
20 03 02	Odpady z targowisk	77,9
Odebrane z PSZOK		
16 01 03	Zużyte opony	0,9
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	0,3
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,5
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	0,6
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,1
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,002
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,004
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,003
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,1
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,1
Wysegregowane w RIPOK		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	23,6
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	18,0
15 01 04	Opakowania z metali	4,2
15 01 07	Opakowania ze szkła	18,4

W pierwszym półroczu 2013 roku z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże odebrano 7,1 Mg odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny w tym: 0,5 Mg opakowań z papieru i tektury (kod 15 01 01), 2,7 Mg opakowań z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02) i 3,9 Mg opakowań ze szkła (kod 15 01 07). Odpady te zostały zagospodarowane poprzez recykling. Ponadto odebrano 677,7 Mg zmieszanych odpadów komunalnych (kod 20 03 01), które zostały poddane procesowi przetwarzania, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu.

W III i IV kwartale 2013 r. w ramach działania nowego systemu Przedsiębiorstwo Usługowo – Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku odebrało łącznie z terenu Gminy 511,70 Mg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 88 Mg zmieszanych odpadów opakowaniowych. Z odpadów tych wysegregowano następujące surowce wtórne: 23,6 Mg opakowań papieru i tektury, 18 Mg opakowań z tworzyw sztucznych, 4,2 Mg opakowań z metali oraz 18,4 Mg opakowań ze szkła. Pozostałe odpady komunalne ujęte w powyższej tabeli pochodzą ze zbiórek organizowanych dwa

razy do roku w okresie jesieni i wiosny tj. zbiorów odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Podsumowując powyższe po przeanalizowaniu funkcjonowania systemu gospodarki odpadami za 2013 rok, zauważono tendencję spadkową w ilości odpadów zmieszanych odbieranych od mieszkańców i firm z terenu Gminy. W pierwszym półroczu 2013 roku było to ok. 677 Mg, zaś w drugim półroczu ok. 564 Mg. Tym samym wzrosła ilość odebranych odpadów ze zbiórki selektywnej, t. j. w trzecim kwartale 2013 roku odebrano ok. 43 Mg, zaś w czwartym kwartale 2013 r. – ok. 44 Mg. Spółka w ciągu 6 miesięcy funkcjonowania nowego systemu gospodarki odpadami odebrała ponad 87 Mg odpadów segregowanych.

6.2. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Łączna masa selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (nieprzekazanych na do składowania na składowisku odpadów) z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże za 2013 rok wyniosła 102,1 Mg. Szczegółowe dane dotyczące ww. zagadnienia zostały zawarte w tabeli poniżej.

Kod odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieprzekazanych do składowania na składowiska odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji nieprzekazanych do składowania na składowiska odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	24,1	recykling materiałowy
20 03 02	Odpady z targowisk	77,9	mechaniczno-biologiczne przetwarzanie
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,1	magazynowanie

W 2013 roku przeznaczono do składowania 96,53 Mg pozostałości z sortowania o kodzie 19 12 12.

6.3. Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże za 2013 roku wyniosła 90,6 Mg, z czego 31,4 Mg to masa odpadów poddanych recyklingowi, a 36,6 Mg to masa odpadów poddanych odzyskowi innymi metodami niż recykling i ponowne użycie.

7. Osiągnięte przez Gminę Dobrzyniewo Duże poziomy

7.1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r., poz. 676). Osiągnięty przez Gminę poziom za 2013 r. wyniósł 13,32 %.

7.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy obliczony został na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645). Osiągnięty przez Gminę poziom za 2013 rok wyniósł 7 %.

7.3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych obliczony został w oparciu o wzór z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 645). Osiągnięty przez Gminę poziom za 2013 rok wyniósł 75,1 %.

8. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych

Do 1 lipca 2013 r. koszty w zakresie odbierania, odzysku, recyklingu i unieszkodliwienia odpadów komunalnych z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże dotyczyły jedynie selektywnej zbiórki odpadów od mieszkańców gminy, obejmujących szkło z podziałem na kolorowe i bezbarwne, makulatura i butelki po napojach typu PET. Zgodnie z umową zawartą na odbiór i zagospodarowania ww. surowców łączny koszt w okresie styczeń - czerwiec 2013 r. wyniósł 14 211,20 zł.

Koszt jaki poniosła Gmina za wdrożenie nowego systemu gospodarowania odpadami tj.: ulotki, korespondencja, szkolenia i wynagrodzenia pracowników, programy komputerowe itp. to ok. 43 350 zł. W okresie lipiec – grudzień 2013 r. w ramach umowy przetargowej na realizację usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przeznaczono 191 153,52 zł.

Odbiór odpadów komunalnych w drugim półroczu 2013 r. odbywał się także w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, koszt związany z jego utworzeniem i utrzymaniem wyniósł 17 005,02 zł. Zatem łączny koszt za 2013 rok to 265 719,74 zł brutto.